

Delutvärderingsrapport 2

Projekt Individsamverkansteam (IST)
Falkenberg

Anders Urbas, Jette Trolle-Schultz Jensen, Mats Holmquist, Carin Nyman

1. Inledning

Bakgrunden till projektet Individsamverkansteam (IST) är att det i Falkenberg finns en relativt stor grupp individer som dels är långvarigt beroende av bidrag i olika former från olika myndigheter/försörjningssystem, dels befinner sig i såväl socialt utanförskap som utanförskap i relation till arbetsmarknaden. Orsakerna till den aktuella gruppens problem i form av långvarig arbetslöshet är delvis oklara samtidigt som det har konstaterats att den ofta komplexa problembilden kräver samordnade lösningar mellan olika aktörer.

Samordningsförbundet har därför beviljat medel för att driva projektet Individsamverkan (IST) under perioden 2013-05-15 – 2015-12-31. Projektet syftar övergripande sett till att utveckla såväl arbetssätt inom som samarbetsformer mellan de olika verksamheter som arbetar med berörd målgrupp.¹

IST Falkenberg fick i slutet av 2015 besked från SOF att projektet kommer att få fortsatt finansiering fram till 2017-12-31. Beskedet innebär en finansieringsplan där graden av egen finansiering från projektets intressenter successivt ökar från 20% (2016), 40% (2017) och med en ambition om 60% under 2018. Beslutet innebär vidare att SOF utöver del av basfinansieringen tar alla kostnader för teamkoordinator, lokaler och aktiviteter. I Falkenberg kommer alla myndigheter som varit involverade i projektet att vara med och dela ansvaret för medfinansieringen.

Förlängningen av projektet med två år innebär nya möjligheter att utveckla verksamheten för målgruppen. Det innebär också ett längre tidsperspektiv i arbetet kring hur vunna erfarenheter kan tas tillvara i ordinarie verksamheter. Den utökade projekttiden skapar även bättre förutsättningar för att vidare arbeta med frågan kring om, och i så fall vilka, samarbetsformer och arbetsmetoder som skulle kunna vara möjliga att implementera i befintliga verksamheter.

Denna delrapport 2 baseras på delrapport 1, deltagarenkät samt analysseminarium med styrgrupp och projektledare.

¹ Målgruppen är individer 16-64 år som är eller riskerar att bli långvarigt beroende av välfärdsstöd och som behöver mer än den enskilda myndighetens stöd/kompetens pga. sociala, psykiska och/eller fysiska problem där ett samarbete mellan flera myndigheter krävs för att nå målet arbete, utbildning eller annan försörjning.

Målen med projektet

Målen med projektet Individsamverkansteam kan delas upp i två olika dimensioner, nämligen: (1) samarbetsformer mellan verksamheterna och (2) arbetssätt inom respektive verksamhet.²

När det gäller (1) samarbetsformer mellan verksamheterna är målet med projektet att: ”få till stånd god och kvalitativ samordning och erfarenhetsutbyte mellan de samverkande huvudmännen”.³

När det gäller (2) arbetssätt inom respektive verksamhet så är målet med projektet att både ”utveckla nya arbetsmetoder för rehabilitering i samverkan” och ”skapa långsiktiga planeringar i samsyn mellan deltagare och berörda myndigheter”.

Parallellt med de båda dimensionerna ovan finns det en individdimension där målet för individen är att ”I *första hand* till ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden, studier eller om konjekturläget är sådant, kunna stå till arbetsmarknadens förfogande med färsk arbetslivskunskaper”, ”I *andra hand* om det finns en nedsatt arbetsförmåga försöka matcha den enskilde till arbete genom stöd av arbetsmarknadsåtgärder/medel”, ”I *tredje hand* om den enskilde efter utredning inte anses ha någon arbetsförmåga stödja den enskilde i processen till rätt välfärdssystem” och att deltagarna i projektet ”får/upplever en förbättrad livskvalité till följd av deltagande i samverkan”.⁴

Viktigt i detta sammanhang är att fokus för HUT och utvärderingen av projektet Individsamverkansteam inte ligger på individdimensionen – som dock beaktas – utan primärt på (1) samarbetsformer mellan verksamheterna och (2) arbetssätt inom verksamheterna.

2. Utvärderingsmetodik

Följeforskning som ansats i en utvärdering utgår från att lärande är en central del i alla utvecklingsprojekt. Följeforskning syftar till att stödja projektets processer och utvecklingen

² Beskrivningen av målen med projektet grundas på (a) den beskrivning som finns i ansökan om medel (*Ansökan om medel – Individsamverkansteam, Falkenberg*) och (b) diskussionerna mellan aktörerna i projektet Individsamverkansteam (IST) och Högskolan i Halmstads utvärderingsteam (HUT).

³ När det gäller (1) samarbetsformer mellan verksamheterna så har även följande lyfts fram som mål: I. Tillgång till alla samarbetspartners resurser, II. god och kvalitativ samordning, III. Erfarenhetsutbyte mellan de samverkande huvudmännen och IV. flexibel samverkan med individens behov i centrum.

⁴ När det gäller projektet och arbetet med målgruppen så klargörs även att ”Arbetslinjen skall tydligt beaktas vid intag av ärenden. Remittenten ska göra bedömningen att individen med ett omfattande stöd kan komma uti arbete inom två år. Vid inskrivningen är det centralt att individen själv visar intresse för deltagandet, och anger sig själv som motiverad att delta. Samverkansteamerna kan avstå från att samverka om individen inte anses ha behov av denna form av myndighetssamverkan”.

av en struktur som möjliggör dialog och erfarenhetsutbyte inom projektet. Den strävar efter ett lärande på såväl strategisk nivå inom projektets styrgrupp som på operativ nivå bland projektpersonal och berörda handläggare. Uppmärksamheten riktas mot de strukturella förändringar som projektet syftar till och de strategier som utvecklas för att genomföra dessa.

Ett viktigt inslag i denna form av utvärdering är etableringen av arenor för dialog och lärande och användandet av metoder som involverar de som driver och arbetar i projektet. En sådan arena för dialog och lärande är seminarier som leds av utvärderaren för gemensam analys av det material som samlas in. Det material som samlas in brukar bestå av dokumentation inom projektet och av gjorda intervjuer med ett urval av informanter som belyser projektet genom sina erfarenheter av detta.

I kvalitativa intervjuer av det slag som används i utvärderingen ses intervjun som ett samtal mellan två personer som påverkar varandra och utfallet av intervjun. Verkligheten uppfattas i detta samspel som impregnerad av bådars förväntningar, avsikter och värderingar och den objektivitet som eftersträvas i kvantitativa undersökningar saknar därför relevans. Kvalitativa intervjuer ses istället som ett samspel mellan intervjuare och den intervjuade och resultatet som en gemensam konstruktion av berättelser om de fenomen som studeras.

De intervjuer som genomförs ställs samman av utvärderingsteamet på Högskolan i Halmstad. De gör utdrag ur intervjuerna för gemensam analys och diskussion. Materialet struktureras utifrån teman som utvärderingsteamet identifierar.

Vid analysseminariet tolkas sedan materialet genom att frågor ställs till detta både avseende innehållet och de egna tankar som detta väcker. Med utgångspunkt i analysseminariet skrevs sedan en delrapport 1 i vilken såväl innehållet i intervjuerna som diskussionen under analysseminariet beaktats.

Intervjuerna med styrgruppen och teamet gjordes över telefon under juni månad 2014. Citaten från intervjuerna är innehållsmässigt korrekta men kan inte hävdas vara ordagrant refererade då intervjuerna inte spelades in utan endast nedtecknades. Intervjuer enligt följande har genomförts:

Styrgrupp:

Mats Petersson, Socialförvaltningen

Mustapha Radi, FAMI

Asbjörn Lingås, Vuxenpsykiatri

Hillevi Bengtsson, Hälsa och rehabilitering

Karin Nilsson, Försäkringskassan

Thomas Fager, Arbetsförmedlingen har inte intervjuats

Team:

Lena Swahn-Erixon (Koordinator), Arbetsförmedlingen
Åsa Gustafsson, Socialförvaltningen
Ann-Margret Björk, Region Halland
Ulrika Svensson, Försäkringskassan
Lena Windefelt, FAMI
Jonas Lindh, Arbetsförmedlingen

Stina Wickerström, Region Halland har inte intervjuats

Intervjuerna har genomförts av Jette Trolle-Schultz Jensen (fil.mag Sociologi, Högskolan i Halmstad) och Anders Urbas (fil.dr. Statsvetenskap, Högskolan i Halmstad).

Sedan intervjuerna har ny teamkoordinator tillsatts och även flera medlemmar i styrgruppen bytts ut.

Delrapport 2 bygger även på enkäter till deltagarna. Även i enkäterna var fokus (1) samarbetsformer mellan verksamheterna och (2) arbetssätt inom verksamheterna. Därutöver fanns frågor om värderingen av och uppfattningen om projektet samt vad projektet inneburit för individerna på områden som arbete, hälsa, sysselsättning och utbildning. Sammanlagt distribuerades 34 enkäter under våren 2015. Av dessa 34 inkom 23 st.

3. Analys och resultat

Med utgångspunkt i ett fokus på (1) samarbetsformer mellan verksamheterna och (2) arbetssätt inom respektive verksamhet så kan det övergripande resultatet sägas bestå i att *Organiseringen av arbetet ses som en styrka med tre viktiga konsekvenser, nämligen:*

- (a) ett ökat och förbättrat informations- och kunskapsutbyte mellan involverade aktörer vilket inneburit dels ett mer solitt beslutsunderlag, dels mer välavvägda beslut.*
- (b) en samordning av insatser för den enskilde individen – exemplet gemensam planering (gemensam plan).*
- (c) ett annorlunda förhållningssätt hos både handläggare och individer som är inskrivna i projektet*

Gemensam problembild gällande ordinarie verksamhet

I intervjuerna med såväl styrgrupp som teamet framkommer en gemensam problembild gällande den ordinarie verksamheten som ligger i linje med det som uttrycks i ansökan om medel till projektet och som diskuterats under genomförda workshops.

Problemet är – för det första – att arbetet i ordinarie verksamhet i mångt och mångt är knutet till respektive verksamhet (myndighet) vilket i vissa fall försvårar och i vissa fall omöjliggör ett informations- och kunskapsutbyte mellan verksamheterna. En implikation av detta är att aktörerna inom respektive myndighet ibland saknar relevant information och kunskap för att fatta ett välavvägt beslut för individen. En person som intervjuats uttrycker det på följande sätt:

Kommunikationsbrist har varit problemet. Man sitter ofta på sin egen myndighet utan att veta vad andra myndigheter kanske har gjort [...]. Vi har helt enkelt inte vetat och det är omständligt att dra igång en sådan informationsinsamling. [...] Utifrån mitt perspektiv så är det svårt att göra en korrekt bedömning utan fullständig information om individen och dess möte med myndigheterna.

Samtidigt som en annan som intervjuats beskriver det som att:

Vi blir så inne i vår egen verksamhet och kan inte plocka in andra perspektiv... och ja, en mångsidig information är viktig – detta är något jag saknat, information om individen, problemen och kontakterna med myndigheterna.

Ett problem med den ordinarie verksamheten är alltså att arbetet är relativt strikt bundet till den egna verksamheten inklusive respektive regelverk och ”att man gör det man kan och det som ligger inom ens uppdrag” samtidigt som ”det är dåligt med samarbete över gränserna”, vilket försvårat välgrundade och välavvägda beslut som rör enskilda individer. I de ordinarie verksamheterna var för sig har man endast kunnat se och förhålla sig till delar av en individs problematik utan att kunna få den nödvändiga helhetsbilden.

Problemet är – för det andra och relaterat till ovanstående – att arbetet i den ordinarie verksamheten innebär att individer som har en komplex problematik och därför är beroende av insatser från flera aktörer dels ”snurrar runt i systemet”, dels inte får en samlad bedömning, samordnade insatser och ett avslut. En person som intervjuats uttrycker det som att:

Problemet är att det aldrig blir avslut. Individen snurrar runt i systemet och valsas runt bland [enskilda] handläggare. Individerna hamnar helt enkelt mellan stolarna.

Medan en annan person som intervjuats beskriver arbetet med den enskilde individen på så vis att ”[t]idigare gjorde alla sitt på sin kammare”, vilket medfört att den enskilda individen inte alltid fått ”adekvat offentlig hjälp, vad den nu är och inte snurra runt, ett avslut”.

Organiseringen av arbetet

Projektet Individsamverkansteam har – enligt den bild som målas i intervjuerna – organiserats på så vis att ett projektteam bestående av sex personer samt en koordinator är operativt ansvariga, dvs. arbetar direkt med deltagarna i projektet samt innehar fullföljandeansvar. Alla (sex) aktuella verksamheter är representerade i projektteamet och motsvarande är alla (sex) myndigheterrepresenterade i styrgruppen för IST.⁵ Styrgruppen formades utifrån en samverkansgrupp som redan fanns i kommunen; ansökningen till Samordningsförbundet formulerades av deltagare i denna tidigare samverkansgrupp.

Mot bakgrund av den problembild som finns har arbetet organiserats på så vis att teamet (inklusive koordinatör) träffas en gång i veckan (måndagar) för en genomgång av de individer som är inskrivna i projektet. Dessa möten syftar att genom en kartläggning ”ta ett

⁵ Involverade aktörer är Arbetsförmedlingen, Vuxenpsykiatri, Fami, Socialtjänsten, Försäkringskassans samt Hälsa och Rehabilitering

helhetsgrepp runt individen” utifrån kompetenserna som finns inom teamet och att ”se till så att alla inom teamet har information om individen och individens problem och därmed kan arbeta med individen”.

När det gäller teamets möte med de enskilda individerna finns det några aspekter som är viktiga att beakta. (I) När en remiss inkommit gör teamet en kartläggning av individen och ”vad som tidigare gjorts” och kallar därefter individen till ett möte. (II) Individen – som ”alltid får skriva på ett samtycke” – träffar två personer ur teamet vid det första mötet: ”vi träffar individen två och två när vi kallar individerna till oss och då varierar det vilka myndigheter det är, vi tar relevant myndighet beroende på problem så som sjukvård, arbetsmarknad och så vidare”. (III) Som grupp arbetar teamet med den inskrivna individen utifrån tanken att samråda runt individen för att ta ett helhetsgrepp genom att flera olika perspektiv involveras och att ett avslut därmed kan uppnås: ”Vi samråder om individen och försöker hitta en väg framåt – rätt väg framåt, vad den nu är utifrån en gemensam bedömning så att individen inte behöver valsa runt längre”. (IV) I arbetet inom gruppen och i relation till de inskrivna individerna försöker teamet inte endast att ”lämna ens eget myndighetsfokus åt sidan” utan även att:

Sudda ut myndighetsstämpeln och göra helhetsbedömningar runt individen. Vårt arbete ska vara en kollektiv process – vi representerar IST och inte en specifik myndighet. [...] Vi presenterar oss som IST, inte som myndighet X, Z och Y.

(V) Teamets fysiska placering är inte på en speciell myndighet utan på Resurscenter, andra våningen, vilket innebär att teamet finns på en plats som inte representerar en eller flera myndigheter – ”Vi sitter tillsammans och på en neutral plats, vilket är viktigt”.

När denna rapport färdigställs har – enligt intervjuerna och analysseminariet 2014-08-26 – 20 personer remitterats till IST, 18 har kontakt med teamet och två personer har kommit till avslut i form av arbete. Dessutom har teamet haft konsultfunktion gällande ytterligare sju personer.

Organiseringen av arbete en styrka med tre viktiga konsekvenser

Organiseringen av arbetet ses alltså som en styrka då det – åtminstone enligt intervjuerna och analysseminarium som genomförts – har haft tre viktiga konsekvenser.

Organiseringen av arbetet har för det första inneburit *ett ökat och förbättrat informations- och kunskapsutbyte mellan involverade aktörer vilket inneburit dels ett mer solitt beslutsunderlag, dels mer välavvägda beslut*. Något mer konkret innebär detta att teamets gemensamma arbete med individerna inneburit att teamet (och enskilda handläggare) fått ta del av information som ofta saknas i ordinarie verksamhet, vilket ökat kvalitén på besluten som rör den enskilda individen. En person som intervjuats uttrycker det som informationsflödet mellan inblandade aktörer ökat medan en annan säger ”att vi nu kan ta besluten direkt i gruppen” och då utifrån en både bredare och djupare informationsgrund vilket innebär att besluten blir mer välavvägda.

Organiseringen av arbetet har för det andra inneburit *en samordning av insatser för den enskilde individen* speciellt när det gäller gemensam kartläggning och en *gemensam planering (gemensam plan)*. Övergripande sett innebär organiseringen av arbetet alltså att det ”nu är fler ögon som tittar på en individ och försöker hitta en lösning på problemen så att individen inte behöver rulla runt i alla myndigheter”. Eller som en annan intervjuperson säger: ”Som vi frågor får vi svar. Att vi träffar deltagaren samtidigt gör att vi kan ställa frågor från olika perspektiv; vi har olika glasögon.” Något mer konkret innebär organiseringen av arbetet att

teamet nu – och till skillnad från arbetet i ordinarie verksamhet – gör en gemensam insats för individen, vilket av flertalet som intervjuats ses som projektets styrka: ”Att arbeta med gemensamma planer är viktigt, vilket görs i projektet”. Organiseringen av arbetet ses också som en förutsättning för att kunna förhålla sig till respektive myndighets regelverk på ett mera pragmatiskt sätt. Utan att på något sätt agera regelvidrigt kan övriga myndigheters perspektiv bidra till en upplösning av den hemmablindhet som kan uppstå i relation till det egna regelverket. Samtidigt finns det dokumentationskrav – som en intervjuperson uttrycker det: ”journalföringssläpänkaret” - som inte går att bortse ifrån.

Organiseringen av arbetet och – som ett viktigt tillägg – speciellt den fysiska placeringen av teamet har för det tredje inneburit *ett annorlunda förhållningssätt hos både handläggare och individerna som är inskrivna i projektet*. När det gäller handläggarna så har den fysiska placeringen av teamet bland annat inneburit att det varit ”lättare att släppa den egna myndigheten” och att på så vis ”bli en del av teamet” samt ha möjlighet att ”arbeta flexibla” såtillvida att man ”innan projektet är i en myndighet och i regelverket”. När det gäller individerna som projektet riktar sig mot så upplevs dessa på grund av såväl teamets fysiska placering och dess ambition att ”sudda ut myndighetsstämpeln” som både mer öppna och mottagliga. Enligt en i teamet innebär projektet att individen ”blir synliggjord och tagen på allvar – klienterna uppfattar nog detta” medan en annan i teamet säger att ”individerna sannolikt känner att vilken fråga som helst kan tas upp med vem som helst i teamet”, vilket är en syn som delas av ytterligare en i teamet som konstaterar att: ”Vi har en fördel i att vi inte sitter på en speciell myndighet. Individen får ett mer avslappnat förhållningssätt till oss då det inte finns en beroendeställning”. Den bild som målas i intervjuerna alltså att:

Det är viktigt med en neutral plats – vi presenterar oss också som IST och inte som myndighet X, Z eller Y. individerna blir mer mottagliga, öppna... man pratar mer fritt och vågar vara sig själv. Detta underlättar vårt arbete – det är alltid enklare när folks säger sanningen. [...] Den fysiska platsen gör dessutom att vi kan effektivisera informations- och beslutsvägarna – kortare vägar.

Sammantaget betraktas alltså organiseringen av arbetet som en styrka med tre olika men sammanhängande konsekvenser för såväl teamet (eller enskilda handläggare) som för de individer som projektet riktas mot.

Enkätundersökningen bland deltagare tycks bekräfta den uppfattning som har framkommit bland medlemmar av styrgrupp och team.

Sammanlag har 23 enkäter inkommit.⁶ Det begränsade antalet enkäter får till följd att enbart frekvenser presenteras i nedanstående sammanställning.

⁶ I beskrivningen och sammanställningen är inte alltid summeringen 23, vilket beror på att vissa respondenter inte fyllt i alla frågor.

Deltagarna, projektet och individernas situation idag

När det gäller de deltagare som fyllt i och skickat in enkäten så är fördelningen mellan könen någorlunda jämn (13 män och 10 kvinnor) medan åldersspannet varierar mellan 28 år och 59 år, med en medelålder på 47 år. Åldersgruppen med flest svarande är personer mellan 51 och 59 år (9 st.)

1. Jag är

Kvinna 10

Man 13

Enkätsvaren visar vidare att huvudparten – dvs. 18 st – fortfarande deltar i projektet och att relativt få deltagare (3 av 22 svarande) har deltagit i likande projekt:

3. Jag deltar fortfarande i Individsamverkansteamet

Ja 18

Nej 4

4. Jag har tidigare deltagit i liknande projekt

Nej 19

Ja 3

Gällande deltagarnas situation idag (här skulle endast de svara som hade slutat i projektet) visar enkäten att 4 har arbete, 3 är sjukskrivna, 1 är med i ett nytt projekt och en har svarat ”annan” situation. Ingen anger att den studerar.

5. Idag är min situation att jag

har arbete 4

går i skola/studerar 0

är sjukskriven 3

är med i ett nytt projekt 1

annan 1

Deltagarnas uppfattning om projektet IST Falkenberg

När det gäller deltagarnas uppfattning om Individsamverkansteamet så förstärks den positiva bild som tidigare målats av styrgruppen och projektteam (se Delrapport 1). Samtliga deltagare som svarat på enkäten tycker att projektet är antingen *mycket bra* (11 st.) eller *bra* (9 st.).

Ingen av deltagarna som har svarat på enkäten tycker att projektet är *dåligt* eller *mycket dåligt*:

6. *Min uppfattning överlag om projektet Individsamverkansteamet är att det är:*

Mycket bra	11
Bra	9
Dåligt	0
Mycket dåligt	0

Att deltagarna överlag är mycket nöjda med projektet *IST Falkenberg* råder det ingen tvekan om. Även när deltagarna ges möjlighet att fritt uttrycka positiva och negativa uppfattningar om projektet (jämfört med det stöd som individerna tidigare har fått) så framkommer en mycket positiv grundhållning från deltagarna, inga negativa synpunkter förs fram. För att ge några exempel⁷:

- ”Förhoppningsvis kan det i mitt fall bli en förändring i arbetslivet och då även privat eftersom det på många sätt hänger ihop. Att dom tar kontakt med personer som jag själv aldrig gjort”
- ”De tar sig tid att lyssna! Försöker göra allt de kan för att det ska bli så bra som möjligt. Jag har smärtproblem så jag får möjligheten att få pröva på och se vad jag klarar av och hur mycket jag orkar med.”
- ”Mycket bättre”
- ”Jag känner att jag har mer att säga till om när det gäller planeringen. Kommunikationen funkar mycket bättre. Jag känner framförallt att dom lyssnar på mej och min livssituation.”
- ”Mycket bättre. Bra samarbete. Bättre heltäckande insatser.”
- ”Jag fick därigenom ett jobb, och det är härligt att jobba igen”
- ”En mycket bra samverkan och goda förutsättningar och en bra början till en mycket god steg framåt i arbetslivet”
- ”Alla hjälpinsatser är direkt inkopplade. En annan förståelse och anpassning efter mina problem. Bra och förstående personal. En bra tidsram, inte för lång, men inte heller för kort, utan ger tid men ändå en spark i baken att nå sitt mål.”
- ”Personlig kontakt och engagerade medarbetare”
- ”Man kommer tillbaka sakta men säkert”
- ”De hjälper att vi kommer till en arbetsmarknad”
- ”Ett bättre engagemang”
- ”Positivt”
- ”Hjelp joba”

⁷ En av deltagarna besvarade enkäten på engelska. När vi har använt citat från denna har vi valt att översätta till svenska av hänsyn till utlovad anonymitet.

I intervjuerna som gjorts med styrgruppen och projektteamet i Delrapport 1 framkom att *organiseringen av arbetet var en samarbetsform som bör beaktas* på så vis att den inneburit ett *ökat kunskapsutbyte, utformande av "gemensam plan"/gemensam insats för individen och annorlunda förhållningssätt hos både team och deltagare..* Något mer konkret uttryckt innebär detta att *projektet inneburit att projektteamet kunnat arbeta på ett sätt som inte finns eller kanske ens är möjligt i den ordinarie verksamheten*, dvs. projektteamet har bland annat kunnat:

- sätta deltagarna – inte regelverket – i fokus
- arbeta individanpassat och med anpassade krav
- ta beslut direkt i gruppen

En person som tidigare intervjuats (Delrapport 1) uttryckte att det:

nu är fler ögon som tittar på en individ och försöker hitta en lösning på problemen så att individen inte behöver rullarunt i alla myndigheter.

När det gäller deltagarnas uppfattning bekräftas denna bild av att projektet inneburit en tydligare samordning mellan involverade aktörer, en ökad flexibilitet och en helhetssyn inklusive ökat individfokus. På frågorna om deltagarna i projektet nu upplever ett bättre samarbete mellan olika myndigheter och om deltagarna upplever en större flexibilitet jämfört med tidigare projekt svarar majoriteten av deltagarna antingen *i mycket hög grad* (10st respektive 11st) eller *i ganska hög grad* (6st respektive 7st). På dessa frågor svarar 3 respektive 1 deltagare *i ganska låg grad* och 2 respektive 3 deltagare *i mycket låg grad*:

13. I teamet finns ett bättre samarbete mellan personer från olika myndigheter för det stöd jag behöver än jag upplevt i andra kontakter med myndigheter

Stämmer

i mycket hög grad 10

i ganska hög grad 6 i

ganska låg grad 3 i

mycket låg grad 2

14. Jag upplever ett mer flexibelt arbetssätt i teamet än i tidigare myndighetskontakter

Stämmer

i mycket hög grad 11

i ganska hög grad 7

i ganska låg grad 1

i mycket låg grad 3

Även på frågan om deltagarna upplever ett större fokus på deltagarens situation och individens behov än i tidigare stöd svarar deltagarna *i mycket hög grad* (10st) eller *i ganska hög grad* (7st) medan 5 deltagare svarar *i ganska låg grad*:

15. *I teamet upplever jag ett större fokus på min situation och mina behov än i mina tidigare kontakter med myndigheter*

Stämmer

helt	10
i hög grad	7
i ganska låg grad	5
i mycket låg grad	0

Även här är deltagarnas fria – öppna – svar illustrativa på så vis i stort sett samtliga förstärker och bekräftar det som tidigare uttryckts av involverade aktörer (styrgrupp, projektteam, projektgrupp/referensgrupp och nu även deltagarna), dvs. att *IST Falkenberg* inneburit bland annat ett ökat fokus på individen (individens behov och en helhetssyn) och ett annorlunda – flexibelt – sätt att arbeta jämfört med andra stödinsatser. För att ge några exempel:

- ”De tar sig tid att lyssna! Försöker göra allt de kan för att det ska bli så bra som möjligt. Jag har smärtproblem så jag får möjligheten att få pröva på och se vad jag klarar av och hur mycket jag orkar med.”
- ”Alla hjälpinsatser är direkt inkopplade. En annan förståelse och anpassning efter mina problem. Bra och förstående personal. En bra tidsram, inte för lång, men inte heller för kort, utan ger tid men ändå en spark i baken att nå sitt mål.”
- ”Jag känner att jag har mer att säga till om när det gäller planeringen. Kommunikationen funkar mycket bättre. Jag känner framförallt att dom lyssnar mer på mej och min livssituation.”
- ”Mycket bättre. Bra samarbete. Bättre heltäckande insatser”
- ”Att allt är samlat på samma ställe. Man behöver inte gå på massa olika möten och att samarbetet är mycket bättre.”

Deltagarnas uppfattning om projektets effekter: Arbete, hälsa och vägar till sysselsättning och utbildning

När det gäller frågan om projektets effekter så har deltagarna en övervägande positiv grundhållning på så vis att majoriteten av deltagarna anser att *IST* har ökat möjligheterna för

att kunna få arbete i framtiden, stärkt möjligheterna till bättre hälsa och inneburit ökade kunskap om vägar till sysselsättning:

9. Projektet har ökat mina möjligheter att kunna få ett arbete i framtiden

Stämmer

helt	8
ganska bra	8
ganska dåligt	1
inte alls	3

10. Projektet har stärkt mina möjligheter till bättre hälsa

Stämmer

helt	7
ganska bra	7
ganska dåligt	4
inte alls	4

11. Genom projektet har jag skaffat ökad kunskap om vägar till sysselsättning och utbildning för mig

Stämmer

helt	6
ganska bra	8
ganska dåligt	2
inte alls	6

Deltagarnas grundhållning förstärks och bekräftas i de fria – öppna – svaren. Några exempel:

- ”Teamet är bra i alla avseende”
- ”Hoppas att teamet kommer finnas kvar för de gör ett väldigt bra jobb”
- ”Många frågor och svar hänger mycket på egen vilja”
- ”Jag tycker att teamet i framtiden borde lyftas fram mer av andra myndigheter. Jag vet att det finns många i min situation som inte får samma hjälp.”
- ”Bra erfarenheter av samverkansteamet”

- Jag tror att jag har blivit mindre deprimerad av att arbeta och att arbeta får mig att känna mig värdefull.

Deltagarnas uppfattning om projektets placering – ”egna lokaler”

En aspekt som framkommit i tidigare skede av utvärderingen – och i flera övriga projekt – är den fysiska placeringen av *IST Falkenbergs* i egna – myndighetsneutrala – lokaler har upplevts som mycket viktig för deltagarna och deras uppfattning om projektet och inställning till att delta.

10. Jag tycker att teamets plats i egna lokaler utanför myndigheterna är viktig

Instämmer

i mycket hög grad	13
i ganska hög grad	4
i ganska låg grad	2
i mycket låg grad	1

Som synes anser majoriteten (13st respektive 4st) att projektets fysiska plats i egna lokaler är viktig, alltså bekräftar det som tidigare framkommit trots att vi i den här enkäten inte kan få svar på vad detta ”teamets plats i egna lokaler utanför myndigheterna” faktiskt innebär.

Vad händer efter projektet?

En fråga som lyfts i intervjuerna och sedan även vid det första analysseminariet är vad som händer efter projektet och i åtminstone en mening verkar det finnas en relativt samstämmig uppfattning. När det gäller Individsamverkansteamet så har – enligt intervjuerna – frågan om framtiden beaktats av styrgruppen och teamet. Därtill hävdar flertalet av personerna som intervjuats att teamet visserligen är unikt men att arbetsformen eller organiseringen av arbetet och då speciellt kartläggningen av individen och den gemensamma planeringen av åtgärder kan överföras till ordinarie verksamhet. En av personerna som intervjuats säger klart och tydligt att ”det handlar om att ta ett beslut” medan en annan hävdar att ”Vi kan överföra detta direkt – det ligger på chefsnivå och det gäller att låsa upp handbojorna på folk”. Det nämns också i en intervju att man redan har diskuterat inför implementering att man skulle kunna permanentera teamets organisation och att det i en fortsättning förmodligen skulle räcka att tillsätta en koordinator på 25% vilket skulle betyda att varje myndighet måste träffa beslut om resurser för en 25% tjänst för en sådan framtida organisation av arbetet med individsamverkan. När det gäller vad som kan överföras (implementeras) till ordinarie verksamhet eller rättare sagt finnas kvar efter projektiden så är flera av personerna som intervjuats noga med att påpeka att det är den specifika organiseringen som varit lyckad och att förändringar i den sannolikt skulle försvåra ett framtida arbete, vilket illustreras i följande:

Förhoppningsvis ska vi implementera detta, dvs. att vi kan fortsätta träffas på det sätt och på den plats vi gör nu och så att det inte sprids ut till respektive verksamheter för då kommer det aldrig att fungera. Det är viktigt att behålla det som det är nu, inte på en myndighet eller en vårdenhet.

En framtida implementering tycks alltså ha beaktats i arbetet med Individsamverkansteamet och förutsättningarna att göra vissa delar permanenta kan (kanske) finnas samtidigt som det – enligt en som intervjuats – behövs ”en strategi för att få detta arbetssätt att leva vidare, projekt har funnits och kommer att finnas: myndigheterna måste fungera även utan att pengar pumpas in”. Parallellt med detta klargjorde deltagarna vid analysseminariet 2014-08-26 att frågan om legitimitet (nationell, regionalt och lokalt) är viktigast men att både koordinatorsrollen och resursfrågan måste beaktas om verksamheten ska bli permanent och fungerande.

Vid analysseminariet 2014-08-26 utvecklades diskussionen om en fortsättning av arbetet med den aktuella gruppen av kommuninvånare efter avslutning av projektperioden. Det förefaller finnas en enighet om att samverka mellan myndigheter är en nödvändighet för att dessa individer inte i fortsättningen ska riskera ”falla mellan stolarna”. Vid seminariet framkom det att Falkenberg, mycket beroende på kommunens storlek, ”alltid” har laborerat med olika former av samverka mellan myndigheter. Det som skiljer detta projekt från tidigare är att man har gått från mer konsultativ verksamhet till att ha etablerat en grupp i form av ett team som har faktiskt fullföljandeansvar och som är placerad på en myndighetsneutral plats. Vid analysseminariet uttrycktes det farhågor om att man – om man inte lyckas konstruera en permanent form för denna organisering av arbetet (inklusive fysisk myndighetsneutral plats och fullföljandeansvar) – så riskerar arbetet att bli ”mer informellt och förmodligen personbundet” såtillvida att det är önskvärt att ”bevara IST som metod”.

Under analysseminariet utkristalliserades tre scenarier gällande en fortsättning efter projekttiden:

Scenario 1: Nya resurser och sålunda en fortsättning av arbetet

Scenario 2: Inga nya resurser. Ska arbetet fortsätta måste finansiering för koordinator lösas. Finns möjlighet till lokal samfinansiering?

Scenario 3: Nedtrappning av resurser från SOF

Utifrån, den sedermera beviljade, ansökan till SOF valde man i Falkenberg det ovan beskrivna scenario 3 och arbetar nu i en förlängning av projektet 2016 och 2017, med en självfinansiering på 20 % respektive 40 % från alla involverade myndigheter.

Under projektets gång har teamet framarbetat en processbeskrivning och ett flödesschema som ger en tydlig bild av hur Individsamverkansteamet i Falkenberg tar hand om de för projektet aktuella individer. Man träder in i projektet via remiss från någon av de involverade myndigheter och är inte en återremitering aktuell, så är nästa steg en individuell plan för rehabilitering där utgångspunkten är individens övergripande mål, delmål och vägar till att

uppnå dessa mål. Delmålen kan följas av ytterligare steg eller delmål och uppföljning/utvärdering sker efter varje steg. Vid avslut för individens resa med IST Falkenberg utfärdas en slutdokumentation till individ och berörda myndigheter, men även efter avslutet planeras olika uppföljningar under det första anställningsåret⁸.

⁸ Processbeskrivning, Flödesschema och Plan för rehabilitering finns som bilaga till detta dok

PROCESSBESKRIVNING

Individer kan bli aktuella för deltagande i Individsamverkansteamet i Falkenberg via remiss från handläggare på någon av de samverkande parterna. Remissen finns på Samordningsförbundets hemsida. Handläggare på respektive myndighet lämnar remiss till sin representant i teamet. Remissen föredras sedan av den handläggare som tagit emot remissen. Remissgenomgång sker varje måndag. Efter en första remissgenomgång inhämtar parterna den information som eventuellt finns om individen och tar med till nästkommande vecka.

Efter genomgång av informationen i ärendet kallas individen till ett första möte. Huvudregeln när vi arbetar med individerna är att vi träffar varje individ två och två. Vilka som träffar individen avgörs utifrån vilka myndighetskontakter som för närvarande bedöms vara mest aktuella, och kan variera under tiden som individen deltar i IST. Vid behov kan flera samtal genomföras innan man avgör om en individ ska skrivas in i IST eller inte. Det är centralt att individen visar ett eget intresse för deltagande och själv ser en möjlighet att kunna komma tillbaka till arbetsmarknaden.

Efter den första kartläggningen bedömer teamet om individen blir aktuell hos IST eller om remissen ska gå tillbaka. Om teamet inte tar in individen skrivs en återremiss med motivering och om möjligt en rekommendation om fortsatt handläggning som lämnas till de myndigheter individen har kontakt med.

Därefter sker individuell bedömning av vilka insatser som individen behöver och i vilken ordning. I första hand används de resurser som finns tillgängliga via parterna i teamet. Om resurserna inte finns inom ordinarie verksamhet så kan köp av externa tjänster göras i vissa fall. Utifrån den individuella bedömningen skrivs en rehabiliteringsplan tillsammans med individen där insatser, tidsramar och ansvar framgår.

Först tar vi ställning till om det behövs förberedande insatser via vården eller andra aktörer. Det kan till exempel röra sig om medicinska utredningar, sjukgymnastik eller annan medicinsk rehabilitering. Det kan också handla om att ordna med barnomsorg eller att få andra saker i vardagen att fungera.

Ett första steg i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen kan vara arbetsträning inom till exempel grön rehabilitering eller via andra upphandlade arbetsträningsplatser. Nästa steg kan vara en arbetsträning/praktik på den öppna arbetsmarknaden, för att kunna ta lite mer ansvar över sin situation. Individen har ett försäkringskydd via Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen eller FAMI beroende på var man får sin försörjning från.

Individen kan ha parallella stödåtgärder inom olika myndigheter/vård samtidigt som man kan vara ute i en arbetsträning. Det viktiga är att vi gör det i rätt ordning.

Teamet gör kontinuerliga uppföljningar både på arbetsplatser och i de fall individer har andra aktiviteter inom ramen för deltagande i IST. När en individ står redo att gå ut i anställning förs diskussion med arbetsgivare angående olika lönestöd och anpassningar på arbetsplatsen. Är det tal om studier så kan teamet hjälpa till i kontakten med berörd skola/utbildning.

När det är dags för avslut så skrivs ett slutdokument till individen och remittenten. Detta överlämnas till berörda myndigheter. Riktlinjen är att tiden i individsamverkansteamet är 2 år. Om en individ har behov av längre inskrivningstid lyfts detta med styrgruppen.

Målet är att aktivt arbeta med 15 individer rullande i teamet vilket innebär att när någon skrivs ut tar teamet in en ny individ.

Målsättningen är att få ut 25% av individerna som är inskrivna i teamet i arbete eller studier till så stor del som de klarar av att arbeta eller studera. Ytterligare en målsättning är att individerna upplever en ökad livskvalité till följd av deltagande i teamet. Vi kommer att mäta detta effektmål via en självskattningsblankett som individen fyller i vid start och vid utskrivning ur teamet. En mätning görs även 6 månader efter avslut i teamet.